N°. 59. A°. 1830.

SURINAAMSCHE COURANT

Van *Zondag* den 25sten Julij.

S U R I N A M E.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 22sten dezer, het Schip *Mercurius*, Kapt. G. W. van Barneveld Kooy qq., van Amsterdam; Passagiers: Mevr. *Jane Christie*, met deszelfs twee kinderen en dienstbode.

Te Antwerpen gearriveerd den 8sten Mei, het Schip *l'Augustin*, Kapt. A. F. Bunnemeijer.

Te Rotterdam den 12 Mei, het Schip *Guiana* Kapt. F. Popken; — beiden van hier.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITTANNIE.

Londen, 22 *Mei*. Sedert vier dagen voedt men meer hoop op het herstel des Konings. Gisteren luide het bulletin, dat de kenteekenen der ziekte steeds gunstig waren; met bijvoeging echter, dat Z. M. eenen ongunstigen nacht had doorgebragt. — De heer *Wilson* heeft eergisteren in het Lagerhuis gevraagd, of de fransche blokkade-vloot voor Algiers een engelsch fregat, 't welk aldaar wilde binnen loopen, om de vrouwen en kinderen van britsche onderdanen, in die stad woonachtig, aan boord te nemen, had afgewezen? De minister *Peel* heeft den spreker geantwoord, dat een britsch fregat in de daad een aantal vrouwen en kinderen uit Algiers naar Maltha heeft gevoerd, en dat, toen hetzelve derwaarts wilde terugkeeren, om ook de echtgenote van den britschen consul, die verhinderd was geworden, om zich in te schepen, af te halen, de fransche commandant van een der fregatten zwarigheid heeft gemaakt, om dit oorlogschip andermaal te laten binnen loopen; — dat echter het fransche gouvernement uit zich zelf is tusschen beide gekomen, en heeft verklaard, dat de bedoelde commandant zijne instructien verkeerd had begrepen, — en dat genoemd gouvernement, zelfs voor dat de britsche regering maatregelen deswegens heeft kunnen nemen, middelen heeft beraamd, om de zich in Algiers bevindende vreemdelingen in veiligheid te brengen. De heer *Wilson* heeft gezegd, dat hij met deze inlichting allezins genoegen nam.

Een der meest onpartijdige bladen meent, dat het vestigen van een blijvenden europeschen Staat op de noordkust van Africa, onder waarborg van de groote mogendheden, en met bijzondere voorregten ten gunste van Frankrijk, 't welk zich de kosten der expeditie heeft laten welgevallen, zeer wenschelijk zoude wezen.

(*Haarl. Courant.*)

FRANKRIJK.

Parijs *den* 15 *Mei*. De bijzonderheden, welke men omtrent de zamenstelling der in de daad zeer ontzag verwekkende expeditie ten Algiers heeft vermeld, worden bevestigd.

Van de elf linieschepen, die tot dezelve behooren, zijn drie geheel gewapend, en acht als transportschepen uitgerust. De gewapende hebben elk 250 tot 400 man troepen aan boord; de ongewapende 1,000 tot 1,100 man. Te zamen moeten zij 9,100 man troepen overbrengen.

Van de twintig fregatten, van 60 en 44 stukken, zijn drie geheel gewapend; deze voeren elk 140 man troepen over; de andere 700 en 400 man. Gezamelijk zullen zij 10,000 man overbrengen.

De drie gewapende korvetten nemen elk 100 man troepen aan boord; de zeven andere elk 430; te zamen omtrent 3,000 man. De tien brikken zullen elk 70, en de 8 bombardeer-galjooten elk 60 man inschepen; de negen gewapende transportschepen te zamen omtrent 1,600 man; — in het geheel 26,410 man troepen.

Het aantal der stoombooten, aan de dienst van de vloot en de expeditie verbonden, is tot zeven aangegroeid.

Van deze scheepsmagt moeten nog twee linieschepen en ettelijke fregatten in Toulon aankomen, doch men meldt andermaal, dat het geheel der vloot zich niet om dezelve zal ophouden, maar dat de troepen, die voor de bedoelde schepen bestemd zijn, derzelver aankomst zullen afwachten.

De transportschepen zijn, gelijk gemeld is, verdeeld in drie afdeelingen; — de eerste, onder de blaauwe nummervlag, ten getale van 32 bodems, is bestemd voor nog 4,650 man troepen; — de tweede, onder de witte nummervlag, ten getale van 180 bodems, voor 3,950 paarden, waaronder niet meer dan 502 voor de drie eskadrons ruiterij; — de derde, onder de geele nummervlag, ten getale van 65, voor geheel het materieel.

Het aantal der manschappen van de landmagt, voor de expeditie bestemd, bedraagt in 't geheel 37,577; — dat der paarden 3,984; waaronder 400 voor den staf; — 35 voor de gensdarmerie; — 133 voor de hoofdofficieren der infanterie; — 503 voor de ruiterij; — 1,309 voor de artillerie; — 133 voor de genie; — 10 voor de administratie; — 1,330 voor den trein, en 45 voor de dienst der posterijen en der schatkist.

Het punt der ontscheping wordt, gelijk ligtelijk kan worden bevroed, zeer geheim gehouden. De berigten van de Algerijnsche kusten melden, dat, sedert de fransche dagbladen Turretta-Chica hebben aangeduid als geschikt voor eene landing, de Algerijnen dit punt met eene menigte batterijen hebben versterkt. Sommigen meenen, dat de fransche bevelhebber meer dan eenen valschen aanval zal bevelen, ten einde de aandacht des vijands af te leiden, en alsdan de troepen op een punt aan wal te werpen, op welks verdediging de Algerijnen min bedacht zijn geweest.

(*Haarl. Courant.*)

Parijs *den* 20 *Mei*. Er is weder eene gedeeltelijke verandering van ministers gekomen. De graaf *de Peijronnet*, minister van justitie, tijdens de heer *de Villèle* aan het hoofd van het ministerie was, is tot minister van binnenlandsche zaken benoemd, in plaats van den heer *de Montbel*, die minister van financien geworden is. De heer *de Chabrol* heeft als zoodanig zijn ontslag, benevens de heer *de Courvoisier* als minister van justitie. In diens plaats is benoemd de heer *Chantelauze*, thans eerste president bij het koninklijke geregtshof van Grenoble. Verder is er een nieuw ministerie gesticht, namelijk voor de *publieke werken*, en de baron *Capelle*, thans prefect van Seine en Oise, benoemd om hetzelve te vervullen. Deze verandering is tegen den geest, die de meerderheid van de nu ontbondene kamer der afgevaardigden heeft aan den dag gelegd. De heer *de Peijronnet* staat bekend als een voorstander van doortastende maatregelen, en aan hem zal thans, als minister van binnenlandsche zaken, meer bijzonder de taak opgedragen zijn om op de verkiezing van nieuwe leden van de kamer te werken. De liberalen verzekeren echter met het grootste vertrouwen, dat zij de meerderheid bij de nieuwe verkiezingen zullen hebben.

— De Dauphin is van zijne Toulonsche reis te Compiegne teruggekeerd.

— De hertog van Brunswijk, die vroeger niet aangenaam was, is, nu de zaken met zijne Britsche Majesteit geschikt zijn, bij den Koning toegelaten.

— Door de telegraaf heeft men berigt van den admiraal *Duperré*, dat de vloot tegen Algiers den 18den dezer 's namiddags ten 2½ uren zeilree was.

— De volgende middelen zijn voorschreven om de gezondheid in Afrika te bewaren:

1o. Ten minste tweemaal daags het gezigt wasschen.

2o. Zich kort na het op- of ondergaan van de zon baden, en nimmer gedurende de hitte des dags.

3o. Het gebruik van sterken drank vermijden, die in warme landen zeer nadeelig is.

4o. Wijn slechts met matigheid en met water vermengd drinken, brandewijn met veel water.

5o. Niet veel water op eens drinken, en het met wijn of brandewijn vermengen.

6o. Geen onrijpe vruchten eten, en zelfs geen rijpe, zoo als vijgen en abrikozen.

7o. Geen poelwater drinken, alvorens het door een zakdoek te hebben laten loopen, om geen bloedzuigers in te slikken.

8o. Geen pekel-vleesch eten, dan na dat het eenige uren in het water gestaan heeft, alvorens het te koken.

9o. 's Nachts, zelfs in de grootste hitte, niet ongedekt blijven.

10o. Bij het slapen de politie-muts ophouden en de ooren en oogen met de kleppen bedekken.

— Mevrouw *Laetitia*, moeder van Keizer *Napoleon*, is den 26sten April overleden. De kardinaal *Fesch* heeft van den heiligen vader volmagt ontvangen, om van zijnentwege de absolutie aan mevrouw *Laetitia* te geven. Deze pauselijke genade werd tot dus verre slechts aan stervende kardinalen en koninklijke personen verleend.

(*Arnh. Courant.*)

DUITSCHLAND.

Berlijn *den* 14 *Mei*. Het handels-blad van Petersburg kondigt aan, dat de bevelhebber van het fransche blokkade-eskader van Algiers van zijne regering last bekomen heeft, om aan de russische agenten en onderdanen, die zich in die stad bevinden, op de fransche schepen toevlugt en bescherming te verleenen, in gevalle zij, bij gelegenheid van de fransche expeditie tegen Algiers, in gevaar of ongelegenheid mogten geraken.

— Volgens het korte verslag, hetwelk een der petersburgsche bladen, nopens de reis van den hoogleeraar *Parrot* naar den Ararat, mededeelt, is deze berg 16,200 parijsche voeten hoog, dat is 1500 voet hooger dan de Montblanc. De top van denzelven wordt door den reiziger beschreven als eene ronde vlakte, van ongeveer 150 schreden in den omtrek, welke aan den oost-kant met eenen tweeden, doch lageren berg-top verbonden is. Van de hoogte van omtrent 12,000 voeten af aan, is het gebergte altijd met ijs en sneeuw bedekt. — Ook de zoogenaamde kleine Ararat, die ongeveer 12,300 parijsche voeten hoog is, is door de reizigers beklommen. — De pest, welke gedurende den laatsten zomer in den omtrek van Erivan heeft geheerscht, heeft hen eenen geruimen tijd in hunne natuurkundige nasporingen belemmerd.

Den 17 *Mei*. Het dagblad van Petersburg deelt het besluit der Porte, om zich te voegen bij de bepalingen, welke door de verbondene mogendheden ten aanzien van Griekenland gemaakt zijn, op de volgende wijze aan zijne lezers mede:

»Berigten uit Konstantinopel van den 24 April melden, dat de Porte zich in allen deele vereenigd heeft met de besluiten, welke in de conferentien te Londen, nopens Griekenland, genomen zijn. Volgens die besluiten is dit land een onafhankelijke Staat geworden, met eene monarchale en erfelijke regering; hetzelve heeft al de staatkundige, administrative en handelsregten verkregen, welke aan eene volkomene onafhankelijkheid verbonden zijn, en heeft grenzen bekomen, die zich van den mond van den Aspropotamos, aan de westzijde, tot aan dien van den Sperchius, in de golf van Zeitoun, zullen uitstrekken, en het eiland Eubea (Negropont) benevens de cycladische eilanden bevatten. Het besluit der Porte, om zich met deze bepa-

lingen der verbondene mogendheden te vereenigen, voltooit het werk van Griekenland's bevrediging, en maakt een einde aan de crisis, welke sedert 9 jaren dat land verontrustte."

FRANKFORT, 18 *Mei*. Van de servische grenzen, 2 Mei, schrijft men, dat de daartoe bestemde commissie zich zeer ijverig bezig hield met het bepalen der grenzen van de zes districten, welke met dat gewest moeten vereenigd worden. Vorst *Milosch* bespoedigde dezen arbeid zoo veel mogelijk, naardien hij nog vóór het vertrek der russische troepen al de punten van het te Adrianopel geslotene vredes-verdrag, welke op Servie betrekking hebben, wenschte afgedaan te zien.

Met de oprigting van eene geregelde krijgsmagt vorderde men langzaam, uithoofde de Serviers weinig genegenheid betoonden, om zich aan eene dergelijke organisatie te onderwerpen; ook vorst *Milosch* scheen daarin niet veel belang te stellen, naardien hij oordeelde, dat, bij de bergachtige gesteldheid des lands, zulk eene geregelde krijgsmagt van weinig meer nut zoude wezen, dan de zoogenaamde ongeregelde troepen, die hem meermalen zeer groote diensten hadden bewezen.

(*Haarl. Courant.*)

Mengelwerk.

STICHTING EENER STAD IN DE VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

Kapitein Hall, wien wij reeds als reiziger door Noord-Amerika aan onze lezers hebben leeren kennen, beschrijft in zijn daarbij door ons bereids vermeld werk, „*Reizen door Noord-Amerika*," op de volgende wijze het bouwen eener nieuwe stad aldaar:

„Ofschoon vele zaken in Amerika naar diegenen gelijken welke in Europa worden waargenomen, zoo kan echter de vreemdeling niet anders dan door verbazing getroffen worden op het aanschouwen van het zonderlinge tooneel, hetwelk wordt te weeg gebragt door den werk zamen ijver en den spoed, met welke in de Vereenigde Staten nieuwe nederzettingen worden daargesteld. Het groot kanaal, hetwelk zich van de Hudson-rivier tot aan het meer Erie uitstrekt, stroomt met eenen zijtak uit naar het meer Ontario en met eenen anderen naar het meer Champlain. Deszelfs lengte beslaat 363 mijlen, het heeft 4 voet diepte; op het bovenvlak 40, en beneden aan deszelfs bedding 28 voet breedte; hetzelve heeft 9 jaren arbeids gekost.

„Moeijelijk valt het, zich een denkbeeld te vormen van een levendiger tooneel dan datgene wat men gestadig tusschen Albany, de hoofdstad van den Staat New-York, en de oevers van het Erie-meer voor oogen heeft. Men vaart midden door steden, die eerst sedert kort zijn gebouwd, of door anderen, die nog slechts aan het opkomen zijn en nog eerst uit eenige ijl verspreide woningen bestaan, te midden van wouden, welke de bijl bezig is ter neder te vellen. Bij jedere kronkeling van het kanaal, doen zich voor het oog des reizigers landelijke lustplaatsen, bebouwde graanvelden, dorpen, wouden, nieuwelings aangelegde waterleidingen op: dit alles, met woonhuizen, kerken, kortelings opgerigte molens doorweven, schijnt als door betoovering aldaar uit den grond te zijn opgerezen.

„Op den linker oever der Chatahoochee, die de grendscheiding tusschen de Staten Georgie en Alabama bepaalt en hare wateren in den Mexicaanschen zeeboezem uitstort, zag de Heer Hall de plaats, waar zich Columbus moet verheffen; eene stad die, volgens het daartoe beraamde plan, aan het uiteinde eener lange reeks van waterstortingen (*rapids*) zal worden aangelegd, welker snelvloeden de oprigting van onderscheidene trafrijken zal begunstigen. Te rekenen van dit punt tot aan de zee is de scheepvaart vrij en onbelemmerd op de rivier, en eene menigte stoombooten hebben haar reeds bevaren.

„De grondafdeelingen, op welke de huizen der nieuwe stad Columbus moeten opgetrokken worden, waren nog niet verkocht; maar eene tallooze volksmenigte was bij één gekomen, om derzelver openlijke, bij opbod te houden verkooping af te wachten. Lijnen, welke men, door middel van de takken en struiken weg te kappen, dwars door een eikenbosch had beschreven, wezen de rigting der aanstaande straten aan; sommige derzelve waren alleenlijk door middel van in den grond gestoken pikelpalen afgestoken. Hutten van planken, huizen van eenigzins hechter zamenstel en van allerlei grootte, dienden om des nachts de lieden tot verblijf te strekken, die herwaarts waren aangestroomd. Tot woonafdeelingen bewerkte balken en planken lagen in een hoek opgestapeld. Zij waren door timmerlieden vooraf dus beschikt geworden, ten einde de koopers der grond-afperkingen, ze geheel en al tot het opslaan hunner woonverblijven zouden in gereedheid vinden.

„Van alle kanten hoorde men het aanbeeld onder den hamer der wagenmakers zwoegen; zagen, bijlen, sleggen, hamers, waren werkzaam te midden van het woud-geboomte. Diligences, kapchaisen, wagens, karren overdekten eene groote uitgestrektheid gronds. Koopwaren van allerlei aard waren uitgestald. Boven een aantal deuren wees een opschrift-bordje de plaats van eenen advocaat of procureur aan."

Een der kommissarissen van den Staat Georgië, die met het beleid en toezigt over deze nieuwe stichting was belast, zeide tot den Heer Hall, dat bereids 900 inwoners bij een verzameld waren, ofschoon de verkooping der grondsafdeelingen, en derhalve het wettig bestaan der stad, eerst na verloop van vier maanden kon plaats grijpen. Vele dezer lieden, die geen woonhuis, zelfs geen hut of afdak bezaten, bragten den nacht in het woud door, sommige sliepen in de kapchaisen en overdekte wagens; andere nog liepen rond van het eene eind naar het andere, om een woonverblijf of arbeid te zoeken. Daar de handwerkslieden van allerlei slag algemeen gevraagd en gezocht werden, hadden de timmerlieden en wagenmakers druk werk, en behaalden zij aanzienlijke dagloonen.

Men berekende dat, op den dag der verkooping een aantal van 4000 menschen zoude bij één komen, om onmiddelijk de nieuwe stad te bevolken. Dit kwam ook den Heer Hall als zeer waarschijnlijk voor, uithoofde van de groote menigte volks die, gedurende zijn kort verblijf te dezen plaatse, dagelijks meer en meer aanstroomde.

Vele reizigers hebben reeds gewag gemaakt van die neiging der Noord-Amerikanen, om onophoudelijk van het oosten naar het westen, of, om juister te spreken, van het noord-oosten naar het zuid-westen te verhuizen. De Heer Hall ontmoette in de Carolinas zeer dikwerf geheele gezelschappen van pachters of landbouwers die met hunne huisgezinnen, negers, huisraad en gereedschappen naar elders togen. Die lieden vertrekken uit Virginië, uit Maryland, en zelfs uit de Carolinas, naar Georgië, naar Florida, en zelfs naar Alabama; zij verlaten menigwerf goede bouwlanden voor andere, welke zij wanen beter te zijn, en wagen eene min of meer hagchelijke kans.

Deze volksverhuizing van een gedeelte der bevolking vermindert het getal der ingezetenen niet, in de landen uit welke die emigratie geschiedt, want al de oude Staten zien gestadig het getal hunner burgeren aangroeijen. Vele steden, onder andere New-York, hebben eenen verbazenden aanwas verkregen. Baltimore, daarentegen, is sedert eenige jaren niet in bevolking toegenomen; maar een van deszelfs bewoners verzekerde den Heer Hall, de stad gekend te hebben toen zij nog geene 7 huizen telde, en heden bevat zij 70,000 zielen.

(*Overgenomen.*)

NICOLAAS WOOD,

DE VRAAT.

Deze man, weleer pachter in het graafschap *Kent*, kon met gemak een geheel schaap in één maal opeten. Bij Sir W. Sedley at hij zoo veel, als voor 30 menschen genoeg zoude geweest zijn; op een' anderen tijd at hij dertig dozijn (?) duiven. Bij Lord Wotton, in Kent, verslond hij 84 konijnen; later at hij 18 ellen bloedbeuling, Londonsche maat. Eens at hij 60 pond kersen, en zeide, dat het maar eene kleinigheid was; hij heeft eens een heel zwijn, en 3 spint pruimen verzwolgen: dit was na zijn ontbijt, waarbij hij een stoop melk met brood, boter en kaas genuttigd had.

Hij at, in mijne tegenwoordigheid, zegt Taylor, „zes stuivers wittebrood, voor drie schellingen kalfspastijtjes, een pond versche boter, een goedel schotel rog, en een stuk huisbakken brood, binnen den tijd van één uur, en ging, omdat er niets méér was, *onverzadigd* heen."

Zeker John Dale, te Lerham, ging eene weddingschap met hem aan, dat hij hem zijn genoegen zoude laten eten, met goede voedzame spijs, ter waarde van twee engelsche schellingen. Wood nam dezelve aan en zeide, dat als hij die spijs op had, hij dan nog een goed stuk rundvleesch zoude eten. Dale echter, bragt zes kannen sterke en zware *Ale*, en twaalf versche wittebroodjes van een' stuiver, die hij daarin weekte; de krachtige dampen hiervan vermeesterden dezen verslindenden overwinnaar, en deden hem in slaap vallen, vóórdat hij zijnen maaltijd geëindigd had, waardoor het ossenvleesch behouden en de weddingschap verloren werd.

Wood verteerde al zijne goederen, om zijne bijzondere groote maag te voorzien, en niettegenstaande hij een welgesteld en arbeidzaam mensch was, stierf hij zeer arm in 1630.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.